

www.oljan.fo

Jan Müller

30 - 12 - 2012

Fráflyting ein hóttan mugu gera nakað nú!

Tað er ein góður vilji frá øllum síðum, landsstýri, kommunum og vinnuni at vera við til at broyta gongdina við fallandi fólkatáli. Men so mugu eisini skilagóð orð blíva til ítøkiligar gerðir. Og her er nógv, sum kann gerast fyrri at venda gongdini var niðurstøðan á kjakfundinum á Jobmatch fríggjakvøldið. Oljan.fo fer her at hyggja uppá mongu av boðunum. (NB - Sí eisini stóra myndafrásøgn aðrastaðni á síðuni frá væleydnaða Jobmatch degnum í vikuni) Stórir áhugi Sum nakað nýtt skipaði Jobmatch stevnan í ár eisini fyrri einum kjakvøldið og tónleiki. Meira enn 100 fólk møttu. Har vóru sera góðar og viðkomandi framløgur frá Høgna Reistrup, rithøvunda, Marin Strøm, granskara og Beintu Poulsen, sniðgeva. Høgni vísti m.a. á, at ein høvuðsorsøk til fráflyting eru manglandi starvs- og lestrarmøguleikar. Marin vísti á manglandi trygd í starvsetan sum granskari í Føroyum í mun til t.d. Danmark, og somuleiðis manglandi fakligt umhvørvi sum orsøkir til, at hon og familjan fyribils hava valt Føroyar frá. Beinta vísti á, at hon saktans kundi reka sítt virksemlu í Føroyum, sjálvu um hon framleiddi og seldi um allan heim. Tó vísti hon á stirvnað mannagongdir í samband við tolling sum eina forðan fyrri at reka sítt virksemlu her á landi. Lokkandi arbeiðspláss í kjakinum varð m.a. spurt, hvussu vit kunnu skapa millum 100-300 nýggj arbeiðspláss árliga í Føroyum. Johan Dahl vísti m.a. á, at tað ikki bara er ein spurningur um tal av arbeiðsplássum, men eins nógv at skapa arbeiðspláss, sum eru lokkandi fyrri unga ættarliðið. Somuleiðis varð ført fram, at øktir lestrarmøguleikar á universitetsstigi vilja bæði skapa arbeiðspláss og minka um fráflytingina hjá ungum, sum annars høvdu farið lestrarørindi uttanlands. Tað var semja í panelinum um, at fyrirkur eiga at sýna "Corporate Social Responsibility" í tann mun tær eru fjarar fyrri tí, serliga tær fyrirkur, sum landið eigur heilt ella partvís, og so tær, sum fáa loyvi frá myndugleikanum til at gagnnýta

avmarkað tilfeingi, t.d. ali-, fiski- og oljuvinnu. Í hesum sambandi varð víst til olju- og frálavavinnuna, sum byrjaði seinast í nítiárunum í Føroyum. Í dag arbeiða meira enn 1000 føroyingar í hesi vinnu, og tað er eitt úrslit av tøttum samstarvi millum vinnu og myndugleikar um krøv til førleikamenning og føroyska vinnuluttøku. Granskingin Somuleiðis var breið semja um, at ein lykil til at vanda gongdina við fallandi fólkatali er at styrkja um granskingar- og menningarumhvørvið. Slíkt virkseml eigur at taka støði í teim vinnugreinum, sum vit longu arbeiða við, t.v.s. innan maritima biotøkni og innan sjó- og frálavavinnu. Eisini var semja um, at neyðugt er við betri samstarvi millum landsstýrið, kommunur og vinnu, um nakað av týdningi skal henda innan gransking og menning í Føroyum. Ein spurningur var eisini um, hvørji trivnaðarviðurskifti eru mest átrokandi at fáa loyst fyri at fáa útisetar at vanda heimaftur. Her varð víst á kostnaðarstøði í samband við íbúðarviðurskifti, móguleikan at koma inn í ALS skipanina eftir loknan lestur og høggar ferðaseðlarprísir, sum dømi um átrokandi trupulleikar at fáa loystar. Harumframt varð staðfest, at jú færri vit blíva, jú truplari gerst at skapa eitt áhugavert fakligt umhvørvi fyri fólk við hægri útbúgvingum. Tískil er vandi fyri at koma inn á eina áhaldandi negativa gongd. Olju- og gassvinna Fleiri boð komu uppá, hvat kann gerast ítøkilig innan tey komandi tvey árinu fyri at vanda gongdini, og landsstýrismaðurin í vinnumálum, Johan Dahl, vísti m.a. á Granskaralundina og arbeiðsbólkin, sum kemur við einum áliti til várs við uppskotum til átøk fyri at økja um tilflytingina og hartilhojrandi kostnað. Harumframt vísti hann a, at ein komandi olju- og gassvirkseml kann broyta verandi gongd í fólkatalinum sera skjótt. Umframt landsstýrismannin sótu í panelinum Magni Arge, stjóri í Atlantic Airways og umboðandi Vinnuhúsið, Birita í Dali, forkvinna í MFS, Jóan Petur Hentze, trivnaðarstjóri í Tórshavnar kommunu. Ólavur Gregersen var orðstýrari. Sum heild bar kjakfundurin bráð av, at tað tykist verða ein veruligur áhugi fyri at broyta verandi gongd við fallandi fólkatali. Somuleiðis komu fleiri ítøkilig boð uppá, hvat kann gerast. Men tað tykist eisini, sum at ymsir partar í samfelagnum bíða eftir hvørjum øðrum, og at føgur orð verða framd í verki. Jobmatch tiltakið verður fyriskipað av Tórshavnar Kommununi í samstarvi við Altjóða Skrivstovuna, Vinnuhúsið og MFS. Katrin I. Gregersen, ráðgevi í spf Syntesa, er samskipari av Jobmatch 2012. Mynd Hesir báðir høvdu leitað sær á Jobmatch fríggjadagin eins og 300 onnur. Myndatøka oljan.fo/Jan Müller